

S B O R E Ā E K

Časopis sboru BJB v Uherském Hradišti
Toto je internetová verze ze které jsou odstraněny osobní informace

III/2006

Obsah

1	Ztišením se sluší tebe chválit	4
2	Co se událo	6
2.1	Dům Bible	6
2.2	Tábor Word of Life	8
2.3	Word of Life	8
2.4	Jaké to bylo na Campfestu?	9
2.5	CampFest 10. - 13. srpen 2006	9
2.6	Aby bylo všechno „tip - top“	10
2.7	Postřehy z poznávacího zájezdu	13
3	Kamínky	15
3.1	Parádnice	15
3.2	Bůh ochránce	16
3.3	Nebezpečné vosy	17
3.4	Ranní ztišení	18
3.5	Moje neděle	19
3.6	Jak můžu druhému pomoci?	19
3.7	Není kázání jako kázání aneb Doma je doma	20
3.8	Sousedské povídání	22
3.9	S žehličkou v ruce	23
3.10	Nová šance	24
3.11	O chvále	24
3.12	Kroupy	25
3.13	„Profláknutá“ příležitost	26

<i>OBSAH</i>	3
4 K zamyšlení	28
4.1 Jak jevila se Jemu	28
4.2 Šimon	29
4.3 „Česko kreslí Ježíška“	30
4.4 Krátké zamyšlení nad sdělovacími prostředky	32
4.5 Index digitus spiritualis	33
5 Poezie	35
5.1 Kniha světla	35
5.2 Záření	36
6 Střípky	38
6.1 Střípky pro zasmání	38
7 Odjinud	40
7.1 Co také koluje na internetu...	40
8 Co se chystá	42
8.1 Co se chystá	42
8.2 Rodrigo přede dveřmi	42
9 Závěrem	44
9.1 Jak psát do Sborečku	44
9.2 Technické poznámky	46

Kapitola 1

Ztišením se sluší tebe chválit

Je čtvrtek odpoledne, Ája s Tobíkem šli na návštěvu ke kamarádce a já díky tomu mám dvě až tři hodiny klidu dodělat některé úkoly. Čím začít? Napsat úvodník do Sborečku, pokračovat v přípravě kázání nebo snad zapracovat na přípravách koncertu Rodriga Rodriguése?

Najednou si z ničeho nic začnu sám pro sebe zpívat: „Ztišením se sluší tebe chválit, ztišením se sluší tebe ctít, Bože na Siónu, k Tobě přicházím, k Tobě přicházím ...“ A tak sedím v kuchyni, bzučí lednička a v hlavě mi volně plynou myšlenky, které se točí a stáčí k Bohu. Najednou mi to došlo. Mám se ztišit a nikam nespěchat, protože Bůh se se mnou chce setkat a něco mi říct. To, co prožívám, není modlitba. Za nikoho a nic neprosím ani neděkuji, jenom jsem tu, nikam nespěchám, nic mě netlačí a jenom tak čekám, že nebudu sám. A skutečně - Bůh je tu se mnou. Chvíli mlčíme a pak mi hlavou projde myšlenka, o které vím, že je to vzkaz od Něj.

Jak bych mohl chválit a uctívat Boha? Když budu bohatý a štědrý, můžu dávat tisíce a desetitisíce na Boží věci. Když budu nadšený a tak trochu workholik můžu Bohu a lidem sloužit do roztrhání těla. Každý máme různé schopnosti a dary, které můžeme z větší či menší části věnovat do služby Bohu. Kromě různých schopností máme taky všichni jedno společné - čas. Ten plyne a ubíhá nám všem stejně. To, že plyne pěkně rychle, si občas uvědomíme a pak se s ním pouštíme do marného závodu. Kolik věcí mělo už být u nás doma uděláno (to ví nejlépe naše manželky)!

Jak dlouho už se chystám zajít za tím a oním! A tak rychle běžíme, kvaltujeme, stresujeme se a času se nám jaksi pořád nedostává. Času není nazbyt, a proto je to cenné zboží. Udělat si čas na Boha není někdy jednoduché rozhodnutí, zvláště když nás ten čas tlačí dělat jiné věci. Přesto všechno si čas na Bibli a modlitbu uděláme.

Zkusili jsme se ale někdy jenom tak ztišit a čekat, jestli mi Bůh něco pošeptá a přijde za mnou? Ač to náš rozum „nebere“ je to pro Boha jedna z nejcennějších věcí, které mu můžeme dát. Paradoxně tohle „nicnedělání“ je odpovídajícím projevem úcty vůči tomu, který žije ve věčnosti a nikdy mu není zatěžko udělat si na nás čas.

P.S. Já jsem po tomhle příjemném ztišení napsal tento úvodník, s kázáním jsem pěkně pohnul příští den a přípravy na koncert jdou zatím jako po másle. Pak že ten čas nikdo nedohoní. Však on už si s ním Hospodin poradí.

Pavel Novosad

Kapitola 2

Co se událo

2.1 Dům Bible

Dlouho dopředu plánovaná návštěva Domu Bible v Praze se uskutečnila začátkem prázdnin. Čekal nás panem ředitelem vybraný pracovník domu, aby nám umožnil výstavu shlédnout (a nebo že by to byl pan řídící sám osobně?).

Konec konců - je to jedno. Pěkně nás uvítal a my mohli vše v klidu prostudovat.

Ani jsem netušila kolik informací se vleze na tak malý prostor. Výstava o Bibli je stálou výstavou v Domě Bible, České Biblické Společnosti.

„... K NIČEMU BY NEBYLY OČI, KDYBY SE NEBYLO NAČ DÍVAT, K NIČEMU BY NEBYL ČICH, KDYBY NEBYLO VŮNÍ, K NIČEMU BY NEBYLY UŠI, KDYBY NEBYLO ZVUKŮ. K NIČEMU BY NEBYL ANI ROZUM, KDYBY NEBYLO POKRMŮ MOUDROSTI, KTERÉ POSKYTUJÍ DOBRÉ KNIHY PLNÉ DOBRÝCH PRAVIDEL, PŘÍKLADŮ, MRAVŮ, ZÁKONŮ A NÁBOŽENSTVÍ. NEMILOVAT JE ZNAMENÁ NEMILOVAT MOUDROST. NEMILOVAT MOUDROST VŠAK ZNAMENÁ STÁVAT SE HLUPÁKEM. A TO JE URÁŽKA BOHA STVOŘITELE, KTERÝ CHCE, ABYCHOM BYLI JEHO OBRAZEM.“
Jan Amos Komenský, r. 1650

Výstava začíná popisem událostí Starého Zákona od Abrahama a jeho potomků přes dějiny Izraelitů. Stejným způsobem pokračuje novozákon-

ními událostmi o Ježíši Kristu, apoštolech...

Druhá část je zaměřena na biblické jazyky - hebrejštinu, aramejštinu, řečtinu. Vynález hláskové abecedy a původ starohebrejského a řeckého písma. Nejstarším překladem je tzv. Vulgáta ze 4. stol. po Kr., překlady-koptský, syrský, vizigotský, arménský a gruzínský.

Po vynálezu písma se užívá k záznamu textu kámen, kov, ostraka, papyrus, pergamen a papír. Vynález knihtisku a Gutenbergova 42řádková Bible.

Heslovitě Bible na našem území.

Staroslověnský překlad Bible - příchod Konstantina a Metoděje, slovanská liturgie, ohlasy staroslověnštiny.

Počátky českého překladu - žaltáře a evangeliáře, Bible Leskovecká - Drážďanská kol. r. 1360.

Iluminované Bible ve 14. - 15. stol. - německá Bible krále Václava IV., r. 1389; Bible Antverpská, Litoměřicko-Třeboňská r. 1411-1414; Olomoucká r. 1417; Boskovická kolem r. 1420; Hlaholská r. 1416; Litoměřická r. 1429; Duchkova r. 1433; Bočkova pol. 15. stol.; Padeřovská r. 1432-1435.

Bible po vynálezu knihtisku - do r. 1500 biblické tisky v Evropě; Bible Pražská 1488; Bible Kutnohorská 1489.

České biblické tisky - Bible Benátská r. 1506, Severinova r. 1529 a 1537, Norimberská r. 1540, Melantrichovy r. 1549, 1556/7, 1560/1, 1570 a 1577, Kralická šestidílná r. 1579-1594, Kralická jednosvazková 1596 a 1613, Svatováclavská 1677-1715, Katolická 1778-1780, Konsistorní 1857, Česká Bible s výkladem 1917 a známý ekumenický překlad 1979.

Bylo moc zajímavé a pěkné přečíst si úryvek z překladů Písně písni - Krása milé - a porovnávat. A tahle spousta zajímavostí byla obohacena obrázky a ukázkami písem.

Nasyceni vědomostmi jsme vyrazili do města nakouknout do Betlémské kaple. Zrovna tam skoro nikdo nebyl a tak jsme v klidu vychutnávali její kouzlo. Zde kázal Mistr Jan Hus. Karlův most, Vyšehrad a z něho kouzelné pohledy do okolí. Cestu zpět jsme někteří prospali a jiní hráli město, jméno, věc...

Katka Bučíková

2.2 Tábor Word of Life

V létě jsem jel na křesťanský tábor Word of Life. Se mnou jeli i Peťa a Mirek Hanákovi. Po příjezdu jsme si koupili trička. Pak nás ubytovali na pokoji Polsko, kde s náma byli ještě tři kluci (jeden z nich byl Američan) a vedoucí. Po večeri jsme byli rozděleni na Horáčky a Bartáčky.

My jsme byli Horáčci. Hráli jsme hry a za ně jsme dostávali dolary pro chaty a tým. Tábor se jmenoval „Rok za sedm dní“, tak jsme měli každý den nějakou událost z průběhu roku - Silvestr, Valentýn, Velikonoce a Apríl, prázdniny, začátek školy, Vánoce. Každý den jsme chodili na angličtinu, kde nás učili Američané anglicky. Každý den jsme měli kázání o Davidovi, modlili jsme se a četli si z bible. Ve volném čase jsme plavali, hráli hry a stolní tenis.

Nakonec týdne jsme se dozvěděli, že Horáčci (tedy my) zvítězili. Byl to zajímavě strávený týden.

Mirek Hanus ml.

2.3 Word of Life

Poprvé v šestnácti letech jsem jela na tábor WOL do Černé Hory. Na táboře se mi nejvíc líbila výuka angličtiny.

Nebylo to jako ve škole, hrály se různé hry a vůbec, bylo to mnohem zajímavější a více jsem si toho zapamatovala. Také byly skvělé hry, setkání u ohně a modlitební setkání. Ale také je pravda, že nevěřící děcka neměly takový názor jako já. Bylo toho na mě moc.

Na pokoji jsme měli dvě sestry. Byly katoličky. Před začátkem modlitebního setkání se ta jedna zeptala naší vedoucí, jestli může luštit sudoku. Vedoucí jí to nedovolila. Tu holku to ale asi nebavilo a tak při kázání usínala. Taky holkám vadilo, že baptisté se na ně dívají jinak, protože jsou katoličky.

Program byl hodně náročný, někdy se protáhl dlouho do noci. I mně dělalo někdy problém soustředit se na kázání. Ve středu a pátek byla výzva.

Myslím, že na takových táborech uvěří hodně lidí, jenom nevím, co s nimi bude dál.

Hanka Hanusová ml.

2.4 Jaké to bylo na Campfestu?

Na Campfestu v Tatranské Lomnici jsem byla poprvé. Byly zde křesťanské skupiny různých žánrů (zpěváci byli nejen ze Slovenska, České republiky, ale i ze zahraničí), přednášky (např. Jiná DNA). Program byl hodně nabítý (od 9 hod ráno do 2 hod ráno druhého dne), taky byla celkem zima, přšelo, ale myslím, že Campfest stál za to.

Hanka Hanusová ml.

2.5 CampFest 10. - 13. srpen 2006

Vyrážíme téměř o dvě hodiny později než bylo v plánu, vyzbrojeni vysílačkama pro komunikaci mezi třemi auty. Puntík se vleče jako poslední, ale nám to nevadí. Jedeme bez mapy vyzbrojeni dobrým vodičem Honzou. Co ovšem když nám auta zmizí z dohledu na kruháči a teď KAM? Radek na mě koukne s dotazem. Že by Boží vnuknutí? Jedem směr Povážská s nadějí, že potkáme naše spolucestující. Jo, povedlo se a jsme všichni. Až nyní zjišťujeme, že máme vypnutou vysílačku :) To jsme ale koumáci.

Dál cesta ubíhá v pohodě a přes vysílačku si navzájem posloucháme muziku nebo povídáme o medvědech. Nesměla ovšem chybět občerstvací zastávka. Na místo dojíždíme celkem pozdě a po registraci nás čeká velký výkon - postavit stany. A narážíme na první problém, asi jeden nepostavíme, uť. Ještě že máme tak šikovné a zručné brášky. Improvizace,

ale stan stojí a holky mají střechu nad hlavou. Ještě nám chybělo pár kolíků, zato klukům přebylo pár tyček. No sranda.

Večerní program dávno v plném proudu, přicházíme o slovo úvodem. Koncert byl však skvělý.

Další dva dny je program velmi bohatý na koncerty, přednášky se dopoledne opakovaly, za což jsem byla ráda.

Noci chladné, přes den se skrz mraky protáhlo sluníčko a poslední den se loučíme tak trošku symbolicky deštěm.

Když se loučíš s dobrým přítelem, je ti smutno, že se neuvídíte. Ale v jednu chvíli déšť ustal a na zamračené obloze se mraky protrhaly a vzniklo okno. Okno, skrz které na nás dopadaly paprsky a za nimi štíty hor. Kouzelná podívaná, při které mi došel na mysl obraz o Božích paprcích.

Kolem tebe jsou mraky starostí, neúspěchu, hříchu... Ony se však protrhnou a na tebe zazáří Boží paprsky naděje, radosti, odpuštění a Jeho lásky. Hledme vzhůru, odkud na nás přichází nejen Boží paprsky.

Všichni se vším zmoklí, dotknutí Božím paprskem se loučíme a frčíme domů. Osobně jsem ráda, že v bohatém programu jsme se dokázali všichni sejít a společně se sdílet, jak k nám Bůh promlouval a co jsme prožili.

Katka Bučíková

2.6 Aby bylo všechno „tip - top“

„Paní Novosadová, já v tu sobotu nepřijedu.“

Oznámila mi do telefonu paní Pudříková, vizážistka. Tuto sobotu měla mít povídání o barvové typologii na víkendů maminek. Stěží polknu.

„Vždyť jsme domluvené už od února. A volám každý druhý měsíc, abych sebe i celou akci připomněla.“

„Víte, přijedou nám zedníci,“ vysvětluje hlas v telefonu. „Dělat střechu. Budu tam mít dvacet lidí. A znáte chlapy. Musím jim vařit.“

Následující den jsem obvolala asi deset kosmetických salónů a kosmetik. Ale vizážisty buď neměli nebo již měli domluvené své akce. Taky kdo

by mi tři dny předem řekl ano, navíc ještě na víkendový den. No co už, snad mě holky neroznesou na kopytech.

Paní v Tesco, která tam prodává ponožky, mi doporučila, ať zkusím něco úplně jiného. Místo vizážisty třeba vykládání karet. To by mělo zabrat. Ohrazuji se, že jsem poznala Krista a že není dobré si zahrávat s vykládáním tarotu nebo cokoli podobného. Paní dál mele svou. Příště budu ráznější, říkám si pro sebe, a nebudu se usmívat jak jelimánek.

Pak už přišel pátek. Přijela pro mě Andrea z Kunovic. Do jejího auta jsme naložily moje zavazadla (jako že je toho zase jak na týdenní výpravu do Himaláji?), Tobíka a taky bednu s ovocem. To jsem nakoupila místo vizážistky. Pak ještě dárečky pro spisovatelku a masérku. A taky nesmím zapomenout na holky, co budou hlídat děti. Dívám se na displej s časem na palubní desce auta. Bude třičtvrtě na tři. Skvělé. Máme ještě nějakou rezervu. Cesta s Andreou jako vždycky příjemně utíká. Obdivuji, jak zvládá řízení a komunikaci se mnou. To já tajím dech pomalu při každém předjíždění.

Jakmile jsme ve Fryštáku, kde se akce koná, vrací se Andrea do Zlína pro spisovatelku Hanku Pinknerovou a masérku. A je tady večere. Všichni jsou ubytovaní a zdá se že spokojení. Ale co to? Monika je na pokoji bez sociálky. A speciálně pro ni a ještě pro Ivu s miminkem jsem zařizovala pokoj se vším všudy. Ale Monika to zvládá. A zvládla i to chození potmělou chodbou na WC.

Starost mi dělala svatba, která se následující den měla konat v prostorách, kde jsme byli ubytovaní. Bylo to sice v přízemí, ale umíte si představit svatbu. Rušno až do rána. Nakonec svatba byla tichá akce proti koncertu rockových kapel, který probíhal v našem těsném sousedství. Ale moje tragické scénáře se nenaplnily. Děti do devíti večer spaly jako dřeva. A my jsme mohly probírat své „křivky života“.

Pustila jsem se do odvážné akce. Vyzvala jsem všechny přítomné maminky, aby na papír zkusily zaznamenat, co se událo v jejich životě deset let nazpět. Vrátily se do současnosti a pokusily se představit si deset následujících let. Doplnila jsem, že mohou být otevřené, nakolik chtějí. Jsou témata, o kterých se nechceme bavit. Ty nemusíme zmiňovat. Protože

většinu holek znám, vím, že toto téma unesou. První asi tři maminky byly spíše stručné a obecné. Ale u Ivy se to prolomilo. A pak většina z nás hovořila o svých bojích, úspěších a selháních. Pro ty z nás, které jsme věřící, to byla naprosto spontánní příležitost, jak říci o svých zkušenostech s Bohem. Často si připomínám, co říkala Klára, Edita a Věra. Co život, to jiná zkušenost a moudrost. Začaly jsme v devět a seděly až do jedné ráno. Některé pokračovaly až do tří. Znáte ženské.

A to, že jsme zůstaly bez vizážistky nakonec bylo také k dobru. Hanka P. tak měla celé dvě hodiny na čtení svých povídek. To odpoledne četla ty „víc duchovní“. Takové, které mluvily o vztahu s Pánem Ježíšem. Po jejich přečtení bylo mezi námi hrobové ticho. Ale to slovo hrobové není výstižné. To ticho jakoby bylo naplněné přítomností Ducha svatého. A zas úplně ticho to vlastně taky nebylo, protože už nás stačily objevit děti. Hanka pak na dotaz jedné z maminek vyprávěla, jak ona uvěřila. Po skončení si některé maminky šly koupit její knížky.

Příjemné bylo i nedělní dopoledne. Svítalo sluníčko. Děti byly s tetami na hlídání na pískovišti. A my mamky jsme seděly opodál na dřevěných lavicích. Sluníčko hrálo do zad. A Hanka nám zase četla. Ráda bych teď řekla, že nerozumím, jakto, že právě já jsem se pustila do takové akce. Kamarádka Míša mi řekla:

„Andri, ty jsi taková povaha jak já. Dost všechno prožíváme.“

A jedním dechem dodává, že je „osypaná“ jen z té představy, že něco takového organizuje. Ale Pán Bůh si možná vybírá takové týpky, aby se na nich oslavil a aby jim dodal sebedůvěru. Norbík mi na začátku prázdnin řekl, že to pro mě může být zas nová zkušenost. A měl pravdu. Zkušenost, že můžu počítat s Pánem. A že ani já nejsem takový „stresář“ jak jsem myslela. Že vlastně vůbec nevadí, když věci neodsypají podle plánu a nejsou „tip-ťop“. Holky se shodly, že příští rok chtějí takovou akci zopakovat. A básnily, jak tam bylo krásně. Veronika dokonce prohlásila, že díky tomu víkendů začala víc rozumět své tchýni. No řekněte, není to dostatečné ocenění?

Andrea Novosadová

2.7 Postřehy z poznávacího zájezdu

Milování, milujme se navzájem, neboť láska je z Boha a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a Boha zná. Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. (1.Jan 4, 7-8)

Nejprve se mi na výlet s Kostnickou jednotou vůbec nechtělo, ale manžel nás přihlásil a dal dopředu zálohu. Když jsem si postěžovala Andrejce, tak mi na to řekla: „Třeba tam má Pán pro tebe připravené požehnání.“ Začala jsem o tom přemýšlet a trochu se upokojila.

První den zájezdu proběhl celkem v klidu. Navštívili jsme sbor Církve bratrské v Ostravě a dozvěděli se něco z historie tohoto sboru. Na místě, kde tento kostel stojí, byl židovský hřbitov, ale jednoho dne tam přijel buldozer a všechno zahrabal. Později Církev bratrská, které už její modlitebna nestačila, požádala židovskou obec o prodej tohoto pozemku. Oni souhlasili, říkali, že je lepší, když na jejich památném místě budee kostel než něco jiného. .

Odpoledne jsme se podívali na Hrádek, kde Církev bratrská opravuje modlitebnu a připravuje byty pro seniory. Bylo tam moc krásně. Našli jsme tam pár babek a jeden hřib.

Večer jsme přijeli do Smilovic, kde nás ubytovali v Karmelu. Je to školící středisko CB. Tam jsme přespali a ráno navštívili v Komorní Lhotce evangelický chrám, kde jsme se zúčastnili polské bohoslužby.

Sestra farářka mluvila o bratrské lásce, že každý jsme jinak obdarovaní a měli bychom si vzájemně pomáhat, ne si závidět. Ukázala na tři příklady: 1.Kain a Ábel, 2.Josef a jeho bratři, 3. marnotratný syn a jeho starší bratr. Ti všichni se stali otroky závisti a nelásky.

Nejvíc mě oslovil příběh o dvou orlech. Jeden orel měl úžasnou rychlost a dosahoval závratných výšek. Jednoho dne se pochlubil druhému orlovi, ten mu začal závidět a přemýšle, jak sse ho zbavit. Přišel na nápadže požádá lovce, aby ho zastřelil. Lovec souhlasil pod podmínkou, že mu za to dá jedno pírkó. Orel si vytrhl pírkó a dal je lovcí. Lovec vzal pírkó a namířil na toho prvního orla, vystřelil, ale netrefil. Ale ten druhý orel chtěl za každou cenu toho prvního zabít, aby nebyl lepší než on. . Tak si

vytrhával pírka jedno za druhým, lovec střílel a nikdy netrefil. Nakonec orel zjistil, že už nemá žádné peří a tak se stal pro lovce snadnou kořistí.

Z toho plyne poučení, že když chce někdo někoho zničit, většinou na to doplatí sám.

Mě tento příběh velice oslovil. Je dobré, když si společně pomáháme, když každý uplatní to své obdarování, tak práce na Božím díle roste k Jeho slávě. Pokud si budeme závidět, pak je vše dopředu ztracené.

Radka Pelíšková

Kapitola 3

Kamínky

3.1 Parádnice

Ta bílá ti fakt sluší, hodnotí můj muž bundu, kterou jsem si koupila ve městě. To opravdu potěší. A řekl to sám od sebe! Ke všemu nestála sedmset korun, jak odhadoval. Ale o nulu míň a ještě „dvacku“ k tomu. Bundu jaro/podzim kupuji už od loňského března. Většinou ale na ni z rodinného rozpočtu nezbývalo. Tento týden jsem se znovu začala modlit, abych na nějakou pěknou a ne drahou „kápla“. Ve čtvrtek, po masáži, jsem měla ještě hodinku času pro sebe. Opojená touto skutečností jsem chvíli bezradně stála a hlavou mi vířilo hned několik možností, co by se dalo podniknout. Ačkoli slevy 30-50% na výkladních skříních byly lákavé, nějak jsem neměla energii tam jít. Stejně vím, že i po slevě jsou pro mě ty hadříky drahé. Zamířila jsem raději do knihovny. Ale nějaký čas stále zbýval. Všimla jsem si velkého nápisu: Podzimní a zimní zboží v prodeji. Zamířila jsem dovnitř. A právě odtud pochází můj „úlovek“.

Někdy si sice notuji s Hankou Pinknerovou a to v tom, že by můj skvostný duch měl být oděn v jiné kusy oděvu, než jsou ty ze secondhandu. Ale pak s ní souhlasím a přitakávám: vždyť na tom vůbec nezáleží. A myslím, že kamarádka Radka by dodala: to si s sebou do nebe stejně nevezmeme. A koho by netěšila parádní bunda za „pakatel“ a k tomu spontánní manželovo: ta bílá ti ale sluší.

Andrea Novosadová

3.2 Bůh ochránce

Již znáte spoustu mých historek z auta, jak nás Bůh ochránil a nic se nám nestalo. Tak tentokrát je to trochu jinak. Jely jsme s holkami domů večer z Ostrohu tak, abychom chytly Večerníček a holky šly brzo spát. Druhý den totiž začíná škola. V Ostrohu jsme se pomodlily, aby se nám nic nestalo po cestě domů. A jely jsme do Jarošova. V Kunovicích jsem přešla hned za křižovatkou k Hypernově do pravého pruhu. Kdo to znáte, tak ještě před stavebninami Čajka.

A za odbočkou ke stavebninám (nebo-li k vlakovému nádraží) je přechod pro chodce. Na poslední chvíli jsem si všimla, že v levém pruhu stojí auto. A tak jsem dupla na brzdu, protože jsem viděla, že chce přejít paní s kočárkem. Ubrzdila jsem taktak. Ale zezadu do mě narazilo auto. Byla to hrozná rána. A mě to odstrčilo až za přechod. Ale díky Bohu, paní s kočárkem do vozovky nestihla vstoupit, takže jsem ji nepřejela. Ani mně ani holkám se nic nestalo. I řidič v autě za mnou byl v pořádku.

Jsem moc vděčná Bohu za Jeho ochranu nejen pro mne, ale že ochránil i druhé kolem mne.

Jsem Bohu vděčná i za manžela. Když jsem mu volala, hned přijel, i když byl v montérkách. Potřebovala jsem jeho pomoc, protože jsem byla v šoku a nebyla jsem schopna ani pořádně mluvit a jen jsem brečela. Vůbec se na mne nezlobil a pomohl mi to vše vyřešit, jak s druhým řidičem, tak s hasiči i s policisty. Byl se mnou do té doby, než jsem v klidu mohla jet domů do Jarošova, přestože mu v Ostrohu tvrdla malta. A než se vše vyřešilo, tak to trvalo asi hodinu.

A když jsem přijela domů, tak jsem dostala od Jirky Flekače sms, jen tak pro radost.

Dovětek:

Na autě mám jen pochroumané tažné zařízení a kufr se hůř otevírá, jinak je pojízdné. To mi zaplatí pojišťovna toho řidiče za mnou. Hůř dopadl ten řidič za mnou, má rozbitý předek a musel se nechat odtáhnout. Ale díky Bohu má havarijní pojištění.

Veronika Sadilová

3.3 Nebezpečné vosy

Nevím jak vy, ale já si dost často uvědomuji, kolik různých nebezpečí je kolem nás. Proto se s Ájou při našich ranních modlitbách skoro denně modlíme, aby nás Bůh chránil od zlých lidí a situací a provázel nás všude, kde budeme.

Že to nejsou jenom prázdná slova, jsme se přesvědčili jedno zářijové úterý. Ája se vracela s Tobíkem ze setkání maminek. V Prostřední ulici koupila Tobíkovi kopeček zmrzliny, kterou tolik miluje. Pak šla nakoupit zeleninu a nechala Tobíka v kočárku s jeho pochoutkou. Když se vrátila ke kočáru, měl Tobík celou pusku od zmrzliny a vyplazoval jazyk, jakoby mu na něm něco vadilo. V tom to Ája uviděla. Na jazyku měl Tobík nožičky od vosy, kousek hlavičky a na tričku rozkousnuté vosí tělíčko. Neplakal, nesténal, z čehož Ája usoudila, že žihadlo nedostal.

Muselo to být asi rychlé a účinné skousnutí, které připravilo vosu o život, když se nezmohla ani na poslední žihadlovou pomstu. Mnohem pravděpodobněji než Tobíkovo umění zabíjet vosy mezi zuby to však byla Boží ochrana a naše vyslyšené modlitby. Boží ochranu jsme si v tomto případě uvědomili ještě víc, když se Ája odpoledne dozvěděla od své kamarádky, co vosa způsobila jejímu manželovi Jirkovi.

Jirka se vracel autem ze školy, když ho do zad píchla vosa. Hrozně ho to bolelo a s vypětím sil, celý zpocený dojel domů. Když se sprchoval, zjistil, že se mu na těle dělají otoky a začíná se dusit. Jeho manželka na nic nečekala a už uháněli do nemocnice. Tam jej dali hned na kapačky a situace byla vážná. A to prosím Jirka netrpí alergií na vosí ani včelí jed.

Je překvapující, co všechno může způsobit jedna vosa. A takových nebezpečných potvůrek kolem nás lítá a běhá spousta. Není tedy od věci každé ráno poprosit Boha stvořitele, aby nás celým dnem provedl a chránil.

Pavel Novosad

3.4 Ranní ztišení

„Děti, půjdeme snídat! Nechcete si zajít do pekárny na čerstvé rohlíčky? Mohli byste...“

„Hurá, půjdeme sami nakupovat!“ volají Petřík i Věrka současně. Už si oba hledají vhodné kraťasy a čisté tričko - a tradá po schodech dolů.

„Kam utíkáte,“ divím se. „Slyšíte?! - Haló, vraťte se!! Nemáte tašku ani peníze. A taky nevíte, kolik těch rohlíčků máte přinést,“ brzdím jejich nadšení.

Kubík už sedí na okně, aby sourozencům - nyní již řádně vybaveným - zamával. Stoupnu si k němu a čekáme, až se děti objeví dole na chodníku. Tento čas spolu trávíme modlitbou: Pane Bože, prosíme Tě, abys chránil Petříka i Věrušku na cestě do obchodu a zpět... A pak už jen tiše čekáme, až se dvě střapaté hlavičky zase objeví na obzoru.

V této tiché chvílce ke mně Bůh promluvil. Uvědomila jsem si, že se občas chovám podobně jako mé děti a vrhám se bez rozmyslu do nějaké činnosti. Sama pro sebe si v duchu formuluji pár zásad:

Neskákejme Bohu do řeči svými horlivými skutky.

Když uslyšíme Jeho hlas, nechejme Ho mluvit tak dlouho, jak chce On - aby nám něco důležitého neuniklo.

Ptejme se Ho na podrobnosti - abychom vyplnili Jeho vůli co nejpřesněji a abychom se nemuseli vracet z půli cesty.

Máme-li splnit úkol, není důležité, co si vezmeme na sebe, ale máme-li na to od Něj správné vybavení.

Ale teď už konec přemýšlení, děti se vracejí a je čas chystat snídani.

Věra Hanáková

3.5 Moje neděle

V neděli dopoledne chodívám s Tobíkem na procházku. Pavel má doma alespoň klid na dopilování kázání. Pokud zrovna neslouží v Kroměříži. Tobík se procházkou unaví a pak zaručeně usne. Plynou z toho jen výhody. Do shromáždění pak jde odpočatý a dobře naladěný. Je s ním zkrátka lepší pořízení. S obědem to bývá horší. Abych se vyhnula nestíhání a dělání dusna, raději si předpřipravím, co se dá, už ráno. Nebo dojídáme zbytky ze soboty. Někdy sáhnu do železných zásob v mrazáku. (Zase by potřebovaly doplnit).

Jak tak jdeme vylidněnými uličkami mezi domy, z otevřených oken k nám zaznívá cinkot talířů a příborů. A linou se vůně. Bývají inspirující. Á tady budou smažené řízečky. Ty už jsem dlouho nedělala. Hned v pondělí asi skočím pro maso. Taky Tobiášek pokrčí nosík a čichá.

„Voní opravdu pekně,“ říká. Už teď je to gurmán. Nemůžu se vyhnout vzpomínkám, jak jsem trávila neděle jako nevěřící. Nevybavuji si už přesně, co jsem dělala. Spíš ve mně uvízly dojmy a pocity. Zítra zase škola. Raději jsem měla pátky a soboty. Ale neděle? Br. Jakási prázdnota a celkově to bylo o ničem. Jó, to neděle když jsem se stala křesťankou... To jsem se vyloženě těšila. A zůstalo to. Těším se na Boží oslovení, na známé tváře... Někdy sice reptám a říkám si, že teď zrovna bych si zůstala doma. Vždyť my jsme vlastně všude, pokaždé...

Po dobu Pavlovy dovolené jsme dva týdny nebyly ve shromáždění. Přišlo mi to jako měsíce. Bezděčně jsem se podívala na hodinky. Aha, budou dvě. A teď už se začíná. Tři hodiny. To budou pomalu končit. Je to skvělý dar mít Boží rodinu a duchovní domov.

Andrea Novosadová

3.6 Jak můžu druhému pomoci?

Je to asi dva roky zpátky, kdy u nás byla naše sestřenice Janka. Jančina maminka nemohla otěhotnět. Lékaři jí nedávali žádnou šanci (jedině

umělé oplodnění, které odmítla). S Jankou jsem si o tom povídala a napadlo mě že se za to můžeme pomodlit. Ještě dlouho do noci jsme si povídaly. Za to, aby mohla mít Janka sourozence, jsem se občas modlila i já sama.

Letos v lednu jsem se dozvěděla, že teta čeká miminko. Ale tím nic neskončilo. Modlila jsem se za tetu hodně intenzivně (měla rizikovku). Na Velikonoce jela do nemocnice. Janka byla smutná, měla strach o miminko i o svou maminku. Opět jsme se spolu modlily.

Ale kdy to bylo pro mě nejzvláštnější? Letos v červenci. Ve 23 hod mi sestřenka řekla, že má strach o mimčo i o svoji mamku. Hodně plakala a já jsem cítila, že jediné, co pro ni můžu udělat, je obrátit se ke Spasiteli. Klekla sem si k Jančině posteli, ona si klekla vedle mne a modlily jsme se. Cítila jsem, že mě Pán vede (vkládá mi do úst slova).

Když jsme vše předaly Pánu, usnuly jsme.

Jsem vděčná Pánu, že mě vedl. Janka si může uvědomit, že jejich miminko je dar od Pána.

P.S. Všechno nakonec dobře dopadlo. Díky Bohu. Janka má bratříčka Michálka.

Hanka Hanusová ml.

3.7 Není kázání jako kázání aneb Doma je doma

Začalo to sdělením Zdeňka Pelíška, že na stanici Brno v neděli dopoledne bude kázání z BJB Aš. Samozřejmě jsem si to hned zakódoval do své paměti mozkového hardisku, jakožto člověk zvědavý, což je přirozená vlastnost, co lidstvo lidstvem je. Každé kázání, jako takové, ať je českobratrské, katolické nebo jiné má svůj řád a styl. Což jsem si vyzkoušel v různých kostelích a katedrálách nejen po cestách českých, jen tak abych byl v obraze.

I hudba má svůj styl. A tohle kázání bylo ve stylu Bratrské jednoty baptistů neboli protestantské, což já můžu stejně jako třeba styl „kántry muziky“. Když se člověk toulá volně krajinou a hledá v myšlenkách

sám sebe a ztracený čas ve svém zdevastovaném nitru bývalého bezdomoveckého života na ulici. I když škola života dá člověku někdy víc než vysoká škola v lavicích. Musí ale chtít a mít víru v něco nebo někoho. Což je světovými psychology a odborníky potvrzeno. Neboť bezdomovce nezabíjí zima, hlad a jiné neduhy, ale beznaděj a alkohol.

Od té doby, co jsem přestal pít, což na Vánoce bude 5 let a dokonce před 3 lety kouřit, začal jsem trochu jinak žít. I když různě - např. na azylovém domě. Pak jsem potkal Věrku, která si u mě začala kupovat „Nový prostor“ na ulici, jako od bezdomovce, a přivedla mě do sborečku, začal jsem o svém životě přemýšlet trošku jinak a v jiných dimenzích... Za což jí díky.

Ono, když člověk spadne do bahna a sáhne si na samé dno, není lehké se zvednout a vyškrábat se zpět nahoru. Stokrát jsem si na dno sáh, stokrát zase vstal, ale bez něčí pomoci to není jednoduché. Ale o tom až někdy jindy.

Rozhlasová nedělní bohoslužba sboru v Aši mě opět uvedla do přemítání o smyslu víry - jako neznaboh jak poleno ale tak trošku opracované.

Vysílání kázání bylo krásně zpracované nejen svým úvodem, slovem pro děti, pásmem písní a básní, ale i samotnou podstatou slova z Bible dle Ef 6, 10-16 a Lk 23, 32-43: 1) uznání víry, 2) respekt před Bohem a 3) víra.

A tyto vlastnosti našel umírající lotr na kříži vedle Ježíše, když se ptal druhého lotra: „A ty se Boha nebojíš?“

Toť otázka k zamyšlení. ...

Odpoledne jsem byl na kázání našeho sborečku, protože styl Bratrské jednoty baptistů je nenásilný a zajímavý svým výkladem a dává mi prostor nejen v mém křesťanském vzdělávání, ale i hodně námětů k přemýšlení nejen o sobě. A také to pomáhá k seberealizaci.

Tato dvě různá kázání od dvou kazatelů stejné církve, jsem - jakožto tvrdý kritik a oponent (což Věrka ví) - srovnával sice jen zběžně, ale nakonec jsem dospěl k názoru, že Pavel je Pavel a doma je doma. Což znamená, že si ho nejen vážím, ale jeho kázání se dá přirovnat z mého pohledu k muzice oblíbeného stylu „kántry“, který rád poslouchám a je

mi u toho na duši dobře a příjemně to zní v mých uších a povzbuzuje nejen mé sebevědomí, ale i další příznivé věci, které si v běžném životě člověk ani neuvědomuje.

I mně je ve sborečku dobře, nejen kvůli kázání a mému tak zvanému božímu vzdělávání, ale i proto že jsou tam bezvadní lidé a kamarádi, kteří mě vzali mezi sebe, i když jsem z ulice a neznaboh a k tomu ani křtěný. Za což těmto bezva lidičkám ... no prostě DÍK.

A proto, jak se říká, všude dobře, doma nejlépe.

Jiří Flekač

3.8 Sousedské povídání

Ještě přinesu konvici s čajem a je to. Jé, ještě na prostírání jsem zapomněla. Znovu sundávám ze stolku v obýváku všemožné hrníčky, talířky, misky se sušenkami a podnos s buchtou. Na čistý ubrus kladu prostírání. Aby to pěkně ladilo. Docela si to užívám, protože tyto dekorativní doplňky jsem kvůli Tobíkovi už dávno nevytáhla. Ještě nějaká kytička by se hodila. Ale to už nestihnu. Zvoní zvonek a přichází paní Heřmánková z vedlejšího vchodu. Jen se usadíme a je tady paní Tománková, která bydlí v bytě nad námi. To by dnes bylo všechno. Tobík je zahrnutý pozorností. Neslaví narozeniny ani svátek. Slavíme Den sousedů.

K počátečním rozpakům ani nestačilo dojít, protože s malým dítětem na ně není čas. Povídáme si, občas Tobíka upozorním, že hrníčky na stole opravdu pálí. Je nám pěkně. A zdá se, že i sousedky mezi sebou, jsou to starousedlice, si mají co říct. Dvě hodiny utekly jako voda a jsme zase sami. Bylo to fajn. Souhlasí i Tobík. Pusů má od jogurtů od paní Tománkové a listuje v nádherně ilustrované knize, kterou mu přinesla paní Heřmánková.

Během týdne někdo zvoní. Kdo to může být? Odbíhám od sporáku otevřít. Za dveřmi stojí paní Mráčková. Kytku v ruce.

„Dostala jsem takové dvě od sestry. Tak vám jednu nesu.“

Jindy jdu pověsit prádlo na balkón. Na zemi je balíček. Není to omyl? Balíček otevřu a uvnitř jsou dvě dřevěné hračky. Zajíček a ježek.

„Našla jste to, paní Novosadová?“ volá na mě zase jiná sousedka. „Nebyla jste doma, tak jsem to nechala na balkóně.“

V červnu jsem litovala, že rodiče uřezali třešeň, kterou měli na zahradě. Tak ráda bych udělala bublaninu. I čerstvé jsou výborné. Pár dní na to někdo klepe.

„Promiňte, že ruším. Ale nevzala byste si sáček třešní? My už nevíme co s tím.“ Omluvně mi podává igelitku naditou ovocem pan sused.

O sousedských vztazích by mnozí z nás mohli vyprávět. Ale čekali byste toto? Nemáme my štěstí? Nebo spíš požehnání.

Andrea Novosadová

3.9 S žehličkou v ruce

Žehlení je krásná práce. Tichá, voňavá, odpočinková. Dá se při ní přemýšlet, modlit se nebo poslouchat nahrávku kázání (už se těším, až NBK vydá Nový zákon v auditivní podobě). Teď, co jsem nemocná a domácí práce u nás stagnují, bývá toho prádla čekajícího na vyžehlení opravdu pěkná kupa.

Jezdím žehličkou sem a tam, užívám si tiché chvílky, a zároveň si všímám, jestli kalhoty nepotřebují zašít nebo nechybí-li na košilích knoflíky. Zrovna nedávno mi však zrak spočinul na jednom starém Jakoubkově tričku. To tričko už čtyřikrát změnilo svého nositele, Petřík ho kdysi dávno dostal od známých jako vyřazený kousek určený k dotrhání (prý: „na lítání po venku je ještě dobré, aspoň ho nebude škoda“). Když z něho vyrostl, hned ho zdělila Věrka, a po ní Kubík. To tričko už opravdu hodně pamatuje, je však z bezvadného materiálu - stále má bílou barvu, ba co víc, má původní tvar, nezatrhávají se na něm očka, netrčí z něj nitky, nejsou na něm dírky. Pokud si vzpomínám, nijak jsme ho nešetřili, děti ho nosily na písek, otíraly si do něj ručky od jahod i od malin, kapala na něj šťáva z melounu... To tričko je stále krásně bílé, jako bychom ho

nedávno přinesli z obchodu. Navzdory choulostivé barvě a tomu, co už má za sebou, si ho Kubík klidně může vzít třeba i do školky nebo do shromáždění.

Chci si z toho trička vzít příklad: být třeba i stará a plná zkrušujících zážitků, ale stále schopná nechat se očistit!

Věra Hanáková

3.10 Nová šance

No, to byl den. Měla jsem špatnou náladu, byla na všechny protivná, no hrůza! Pokazila jsem všechno, co se dalo. I když jsem se všem kolem sebe omluvila a prosila o odpuštění i Ježíše, tak jsem v srdci odpuštění necítila.

Za dva dny jsem přecházela silnici a málem mě přejelo auto. Právě v ten okamžik jsem pochopila, že mám novou šanci.

Ten večer jsem přemýšlela nad tím, co mám dělat, abych už neubližovala lidem kolem sebe.

Hanka Hanusová ml.

3.11 O chvále

Je krátce po poledni. Vracíme se z maminkovského setkání. Procházíme Prostřední ulicí a málem bych přešla pekařství. Nějaký chleba a určitě i rohlíky bychom doma užili, říkám si a už vjíždím i s kočárkem do obchodu. Pečivo je úhledně naskládané v osvětlených skleněných boxech. Je tady velký výběr slaných i sladkých pochoutek. Rohlíky, chleby a housky jsou zase uloženy ve velkých ošatkách. Díky nasvíceným zrcadlům se zdá, že je všeho ještě více. Zařazujeme se do fronty. Tobík si přeje rohlík. Já si v duchu říkám, že vezmu: půlku Kováře, čtyři grahamové housky a tři slunečnicové hvězdičky. A ten rohlík pro Tobíka.

Najednou mě z úvah vytrhne Tobíkovo hlasité: „Pane Ježíši díky! Pane Ježíši díky!“ volá párkrát za sebou. Trochu se červenám. Ještě aby si ostatní mysleli, že jsme nějací fanatici, říkám si.

Slyší to Michaela: „Náhodou, to je moc pěkné. Když si představíš, kolik jídla lidi vyhodí. Jenom u nás v sousedství...“

Pár dní na to, nebo před tím, už přesně nevím, jsme s Ivou a dětmi na návštěvě u Lenky. Lenka bydlí v krásném domě s udržovanou zahradou kde je spousta atrakcí pro děti: bazének, klouzačka, pískoviště, zásobník se spoustou malých balónků, různé hračky a houpačka. V jednu chvíli sedíme i s dětmi na pohodlné, polstrované houpačce se stříškou. Sluníčko svítí, ptáci zpívají, děti se neperou...

A Tobík si začne zpěvovat: „Máme se dobře, máme se dobře...“

Proč se o tom zmiňuji? Takových podobných událostí máme každý nepočítaně. Mně se ale připomněly, když jsem si v Bibli četla o ženě, která dvanáct let trpěla krvácením. Když se pak dostala do blízkosti Ježíše Krista, dotkla se třásní jeho šatu. A v tu chvíli se uzdravila. Pán Ježíš cítil, že z něj vyšla síla. Zjišťoval proto, kdo se ho dotkl. Všichni zapírali. I tato uzdravená žena mlčela. Pán Ježíš však znovu naléhal. Až ta žena vyšla s pravdou ven. Řekla, že byla nemocná a že teď už je zdravá. Pán Ježíš určitě věděl, kdo je, a proč se ho dotkla. Znal o ní všechno. Přesto chtěl, aby ona sama vydala svědectví o svém uzdravení. Tím že žena našla odvahu a promluvila, vzdala chválu Bohu. Kdykoli i my najdeme odvahu a hovoříme se svými přáteli o svých zkušenostech s Bohem, vzdáváme mu tím chválu. Jsem přesvědčená, že i Tobík, aniž to tušil, oslavil Pána Ježíše. Příště už se v pekařství nebudu stydět.

Andrea Novosadová

3.12 Kroupy

Koncem srpna jsme konečně vyjeli na naši vytouženou dovolenou. Těšili jsme se na moře a také na to, že poznáme nová zajímavá místa.

Tak jsme se vydali přes Rakousko směrem na jih. Počasí vypadalo slibně, ale když jsme projížděli Tyrolskem, tak se začalo pořádně zatahovat a vypadalo to na bouřku. A taky že jo. Za nedlouho začaly do našeho auta bušit obrovské kroupy. Blížili jsme se právě k jednomu z četných

tunelů, ale co se nestalo, před tunelem se rozsvítila na semaforu červená a my jsme museli zůstat stát v tom krupobití těsně před tunelem. Měli jsme podezření, že auta před námi schválně v tunelu zpomalila, aby se schovala před kroupami. Byli jsme fakt vystrašení, aby nám kroupy nerozbily sklo na autě. Máma zavelela: „Děti, modlete se!“ Tak jsem se taky rychle začala modlit a už po chvíli semafor ukázal zelenou a my mohli vjet do tunelu a schovat se tam. A když jsme z něho vyjeli, tak už kroupy nepadaly a my jsme všichni věděli, kdo nás právě zachránil. S autem se kromě páru dolíků na střeše nic nestalo a my jsme vděčně děkovali za záchranu.

Kateřina Zetková

3.13 „Profláknutá“ příležitost

Znáte ten pocit, kdy se vám něco nechce? Třeba setkat se s určitou osobou? Nebo se vám ale ani trošku nechce na nějakou akci? Nebo se snažíte vyhnout nějaké neoblíbené práci, ale ona je stále tady a nikdo ji za vás neudělá? Já moc dobře. A mám vypracované skvělé únikové, vyhýbací a vylouvací manévry. Často i neuvědomělé. A zvědomily se mi, jako obvykle, při čtení Bible. Až jsem měla chuť ji zastrčit až někam do zadního kouta knihovny. Ale už se stalo, příběh jsem dočetla.

Jednalo se o situaci, kdy se Pán Ježíš dostal do gerasenské krajiny. Uzdravil tam muže posedlého mnohými démony. Jeho život byl do té doby jedno velké utrpení. Poté, co se uzdravil, poprosili obyvatelé té krajiny Ježíše, aby od nich odešel. Měli velkou bázeň. Možná se i báli, aby nepřišli o další stáda prasat nebo jiný dobytek. Co kdyby Ježíš zase vyhnal démony z nemocných právě do jejich zvěře? Ale na druhou stranu se tím o mnohé připravili: o Boží blízkost, o možnost být uzdraven z nemocí nebo jiných spoutaností. Připravili se o možnost spasení. Nebo taky o příjemný čas a rozhovor s Kristem.

Začala jsem se modlit, abych se vědomně ani nevědomky nevyhýbala tomu, co pro mě Pán Bůh připravil. Mrzelo by mě, kdybych zameškala

nebo propásla Boží působení a blízkost. Přeju sobě i vám odvážného ducha!

Andrea Novosadová

Kapitola 4

K zamyšlení

4.1 Jak jevila se Jemu

„Kubíku, co ty ruce? - Utíkej si je umýt!“ „Proč?“ „Protože je máš od písku.“ „Ale já jsem si je venku dobře otřepal.“ „Přesto si je běž do koupelny řádně vymydlit.“ „Ale mně se zdají úplně čisté.“ „Mně ne. - Utíkej!“ — Běžné názorové neshody.

***

A co moje ruce? Před chvilkou jsem si je myla a teď jsou zcela čisté. Tedy... já vím, že se hned po umytí osídlily bakteriemi ze vzduchu, taky je na nich plno neviditelných kapek potu a sekretu z mazových žlázek, ale mně se tedy jeví úplně čisté. Aspoň po té fyzické stránce. Ovšem po té duchovní... no... udělala jsem už svýma rukama spoustu nesprávných a hříšných věcí... Bůh s nimi jistě spokojený není. Ach jo!

***

V současné době čtu knihu žalmů. Na každé stránce je několikrát psáno o svévolnících, kteří mají na svědomí ohyzdnosti, násilí a ničemnosti. Moc dobře vím, o čem je řeč. Taky často vyměňuji Boží vůli za svou a jdu si cestou nepravosti. Dokonce se na tu cestu opakovaně vracím a tak trochu si na ní libuji. Sice mám přitom výčitky svědomí, že bych to dělat neměla - ale když některé věci jsou tak přitažlivé! - Jak tak nad sebou přemýšlím

víc a víc, otevírají se mi oči a pomalu se začínám utápět v pocitech viny. Již se mi moje ruce vůbec nejeví čisté, spíš naopak. - No počkat, to ale znamená, že... Honem listuju, jak je to v Bibli přesně psané:

”Na soudu svévolní neobstojí, ani hříšní v shromáždění spravedlivých.”
(Žalm 1,5)

Nálada mi rázem klesla do arktických hodnot. Potýkám se s osobními potížemi, starostmi, svévolností a hříchy a úplně se dusím z vlastních prohřešků. Tolikrát jsem už v životě selhala! Tolik mám toho na svědomí! - Hlava mi třestí ostošest. Pane Bože, pomoz mi!!

Znovu otvírám Bibli. Záložka mezi stránkami mi prozradila, že dnes mám číst žalm osmnáctý. Dostala jsem se sotva do poloviny a oči se mi rozzářily úžasem:

”Podle mé spravedlnosti mě Hospodin odměňoval, podle čistoty mých rukou, tak jak jevila se jemu.” (Ž 18, 25)

TAK, JAK JEVILA SE JEMU... opakuji si stále dokola. Víím, že mé ruce čisté nejsou. Zkousím se podívat na své znečištěné ruce z Boží perspektivy. Jak se mé ruce jeví Bohu? Vidí, že jsem si je omyla v krvi Ježíšově. Bůh VÍ o mých hříších ještě líp než já (a oba víme i o všudypřítomných bakteriích), přesto je Jeho zrak milostivý a mé ruce se Mu JEVÍ čisté. JEMU SE JEVÍ ČISTÉ!

Je zvláštní, že jsem slova 18. žalmu četla už před rokem (2Sm 22), ale nevěnovala jsem jim žádnou pozornost. Ani jsem si je v Bibli nikdy nepodtrhla. Bůh mi odhalil hloubku těchto slov až nyní, v době, kdy jsem to ujištění moc a moc potřebovala!

Věra Hanáková

4.2 Šimon

Příběh Šimona z Malenovic u Zlína je znám nám všem. Přemýšlela jsem, že bych ráda Šimonovi nějakou částkou pomohla. Dát stovku by bylo fajn. Věrka však přišla se skvělým nápadem, kdo bude chtít, dá tolik, kolik může zrovna dát.

Skládáme se od května, vždy na začátku měsíce. Penízky sbírá Radka a já je posílám na účet. Jak se říká - korunka ke korunce - a k dnešnímu dni jsme Šimonovi poslali 1680 Kč. Považuji tuto částku za pěknou, když vezmeme v úvahu, kdo všechno přispívá a kolik kdo dá. Začínáme na 20 Kč a šplháme se na 100 Kč. Více nás je skalních přispěvatelů, někdo jen příležitostný.

Pokud uvažuješ, že chceš dát i malý obnos, neboj se. Chci tebe i nás všechny povzbudit, že nezáleží na výši obnosu, ale na srdci.

Kolikrát si říkám, hmm, to by mohla být cesta do Hradiště a zpět. Víš co, zažívám radost a požehnání z dávání. Nebo si říkáš, že nemá cenu pomáhat a obzvlášť v tomhle případě (to zní krutě - omlouvám se). Bůh nám dal rozum abychom ho používali k dobrým věcem - vymyšlení léčebných prostředků. Dal nám i finance, abychom se učili dávat i z mála nebo z hojnosti. Dal nám srdce abychom byli citliví, milosrdní a měli k sobě navzájem lásku.

Bůh dal Šimonovi život, ze kterého se může radovat za velmi specifických podmínek on i jeho rodiče a ostatní. Jestli cítíš povolání k dávání, dát jednou nebo opravdu nepravidelně, či pravidelně, připoj se.

Nezanedbatelná je i modlitba za Šimonka. Jak pomoci je více možností. Neboj se vstoupit do nových a pravidelných věcí. Ať tě Pán vede v modlitbě a rozhodování.

Katka Bučíková

4.3 „Česko kreslí Ježíška“

Slyšeli jste už o tom? Česko kreslí „Ježíška“! Nejdříve hledalo Superstar, a teď hledá „Ježíškovu“ podobu. Dočetla jsem se to v reklamním letáku OD Kaufland. Tam mi bylo vysvětleno, že

... Vánoce jsou plné lidových tradic, dáreků, dobrot a dnů volna, ale především jsou svátkem hezkých vztahů, svátkem rodiny a svátkem štěstí. Také jsou prý příležitostí k úvahám o principech etických, historických i

společenských. (Proč ne duchovních?) ... jednou z milých národních tradic je, že dárky nosí „Ježíšek“, Na rozdíl od jiných zemí, kde dává dětem dárky hodná čarodějnice, skřítkové nebo Santa Claus. (Případně Děda Mráz so Sněguročkoj, nezapomínejme na ně!) Ovšem zatímco o těchto postavách všichni ví, jak vypadají, jaké mají přátele a jaké protivníky, o našem „Ježíškovi“ nevíme skoro nic. ... je třeba napravit národní nedostatek, a proto Česko vyhlásilo soutěž, v níž bude každý sám za sebe hledat tu nejpřesnější „Ježíškovu“ podobu. Někdo má totiž ve své mysli „Ježíška“ jako moudrého dědečka, jiný si zas myslí, že vypadá spíš jako chytrý kluk nebo šmrncovní holka (!!!). Křídla jsou předpokládána samozřejmost, ale vyrozuměla jsem, že nejsou podmínkou. ... každý má příležitost k realizaci vlastního nápadu a uplatnění své fantazie. Že v tom bude i kus recese? Nevadí, hodnotí se vtip, nápad, myšlenka...

No tohle! Nevycházela jsem z úžasu. Jednak proto, že ačkoli půjde o pořádnou legraci, na celé stránce o „Ježíškovi“ se nevyskytl ani jeden český smajlík. No to je v českém textu dnešní doby skutečně pozoruhodný úkaz :-). Za druhé proto, že se letáky s pravidly sice nabízejí na poštách, ve školkách, školách a obchodních domech - ale ne v kostelích. Proč? Že by křesťané neměli smysl pro humor? A taky mě překvapilo, že se „Ježíšek“ stále ještě považuje za milou národní tradici. Já totiž myslela, že dnes už chodí za českými dětmi Santa Claus v teplé červené čepici. Česká předvánoční doba mi tu myšlenku přímo vnucuje.

Dlužno poznamenat, že kromě pár momentů překvapení se mě zmocňovaly i jiné emoce. Především smutek z toho, jak jsou dnes v našem státě snižovány ryzí hodnoty. Vyprázdnit duchovní smysl Vánoc znamená prázdnotu českého národa. Co nám zůstane z Vánoc bez Krista? Vrtkavý pocit štěstí... rychle pomíjející radost z dárků... pověřivé házení střevice za hlavu... okřídlený/á „Ježíšek“ s kupou balíčků na zádech... - O Ježíši je napsaných 66 historicky pravdivých knih. Není třeba shánět je jednotlivě, dají se koupit pohodlně jako jedna sbírka. Celé generace ji znaly a řídily se jí. Díky Bibli pro ně měly Vánoce hluboký smysl. - Proč ho dnes lidé nehledají? Jak je možné, že kdekdo zná „Ježíška“, a nikdo ne Ježíše? Proč chce Česko hledat své představy o „Ježíškovi“, ale nechce poznat

skutečnou historicko-duchovní pravdu o Ježíši? Co by tomu asi řekli lidé bojující za pravdu v českém národě, třeba M. J. Hus, J. A. Komenský nebo T. G. Masaryk, pro které bylo hledání pravdy a pozvednutí českého národa hlavní životní náplní?

Česko kreslí „Ježíška“ a zatlouká tak další hřebíček do rakve duchovní svěžesti v naší zemi. Určitě by Česku víc prospělo, kdyby začalo kreslit Superstar a hledat Ježíše!

***

A co na to my jako církve?

Jak se na veřejnosti postavíme k soutěži „Česko kreslí Ježíška“? Jsme schopni postavit se na stranu Ježíšova jména? Využijeme příležitosti svědčit o skutečném Ježíši, který žil na Zemi a dnes žije v našich srdcích? - Jasně stanovisko by měly umět zaujmout i naše děti, které se jistě s pobídkou k malování „Ježíška“ nosícího dárky setkají. Školky, školy, megamarkety, pošty... Pro nás, rodiče, je to výzva. Třeba naučit naše děti používat jednoduchou větu: „Pro naši rodinu není důležité, jak Ježíš vypadá, ale co pro nás udělal.“ Výřečnější děti mohou dodat: „A není toho málo: ...“

Snad bychom se mohli k soutěži vyjádřit i skrze naši veřejnou nástěnku na autobusovém nádraží. Narození Ježíše o Vánocích je moc vzácná událost na to, aby se Jeho Osoba a Jeho Jméno znevažovalo skrze soutěž v kreslení karikatur. Smysl Vánoc stojí za to hledat, a ne ho redukovat na svátky klidu a štěstí. Pravou hodnotu Vánoc může hledat (a nalézt) jen ten, kdo pochopí, že Vánoce nějaký hlubší smysl mají. A v tom můžeme našemu okolí pomoci.

Věra Hanáková

4.4 Krátké zamyšlení nad sdělovacími prostředky

Nedávno jsem se v myšlenkovém pochodu o EXITU 316 zastavila nad jedním faktem. Tvrdí se, že naše země je hodně ateistická, asi ano.

Ale i přes tento fakt máme (teda, co vím) 3 křesťanská rádia vysílající celý den - Proglas, Radio7/ TWR a AWRadio. Poslední dvě vysílají přes internet.

Na veřejnoprávní televizi běží křesťanské pořady. Nedávno začala vysílat křesťanské televize NOE. Tu naladíte na kabelovce.

A o psaných periodikách už nemluvím. Počínaje Rozséváčem, Životem víry, Ethosem...

Zdá se mi, že možností a příležitostí setkat se s křesťanstvím v naší zemi přibývá. Díky Pánu za otevírání tolika možností, jak oslovit nevěřící.

Závěrem? Prostředky tu jsou. A co nástroje? My věřící. Necháme se použít nebo v klídku budem čekat - vždyť on se najde někdo šikovnější... Mnohdy stačí zabrousit v rozhovoru a .... No, určitě to znáte. Hodně odvahy.

Katka Bučková

4.5 Index digitus spiritualis

Podívejte se! Podívejte...no tam! Přesně tam, kam vám ukazují! Soustřeďte se na můj prst a pozorně se dívejte... Už vidíte? – No sláva!

A teď si sami odpovězte na otázku: Co jste dělali, abyste uviděli cíl, který jsem vám ukazovala? Zkoumali jste můj prst skutečně pečlivě? Změřili jste jeho délku, tloušťku i obvod? Sledovali jste barvu a stav prokrvení pokožky? Přinesli jste si ke studiu mého prstu nůž, lupu a mikroskop, abyste se přesvědčili o jeho kostech, kloubech, svalech, šlachách, vazivu, cévním zásobení a nervové inervaci? Ba dokonce jste mi prst olizovali za účelem získání představy o jeho chuti? - Anebo jste správně pochopili, že ukazovák klade hlavní důraz na vzdálený cíl, takže jste se na něj jenom krátce, zato pozorně zadívali - a odvrátili oči správným směrem? A po spatření cíle jste se znovu k prstu vrátili, abyste se přesvědčili, že se nemýlíte... a zase otočili oči k cíli?

Bible je prst, který ukazuje na Boha.

Bible nám umožňuje vidět dál než na pár řádků před sebou. Obracejme tedy svůj zrak i srdce ke Kristu, aby se před námi otevřela pokladnice Boží milosti.

Jinak můžeme znát Bibli do puntíku a na konci života zjistit, že to nestačí...

***

Bible je kompasem - ale ne plavbou, notovým zápisem - ale ne hudbou, ukazatelem - ale ne cílem cesty.

Byla by škoda minout cíl, když máme tak přesné směrnice.

Věra Hanáková

Kapitola 5

Poezie

5.1 Kniha světla

Bible je lucernou,
v níž hoří Boží sliby,
ve tmách je pochodní
i hrobem na pochyby.

Bible je korouhví
na chrámové stavbě.
V bouři je majákem,
zve k bezpečné plavbě.

Bible je paprskem,
jenž srdcí dotýká se,
je hřmotnou ozvěnou
i tichým Božím hlasem.

Bible je zrcadlem,
v němž vidíme své nitro;
Bible je příslibem:
po noci přijde jitra!

Věra Hanáková

5.2 Záření

Pověz mi, roso, pověz:
proč záříš ve slunečném ránu
na rudých lístcích tulipánu?
Jen mi to, roso, napověz:
proč záříš jako hejno hvězd?

Léto, i ty mi povídej
o tom, kdo tobě letní záři dává;
zda je to orosená tráva
anebo včelstva plný rej.
Kdo tobě, léto, záři dává?

A Ty, můj Pane, prozrad' mi:
proč září na obloze duha
barevná jako v dívčích vlasech stuha?
Proč Tvoje světlo ve mně září,
když skláníš svou tvář k mojí tváři?

I když mě občas stín tmy vyděsí,
přesto však vím, že blízko u mě jsi!
Ač provádíš mě kázní, smutkem, tísní,
přec se mé srdce zvedá k Tobě v písni
a v naději, že záře zvítězí.

Věra Hanáková

Kapitola 6

Střípky

6.1 Střípky pro zasmání

Vděčnost

Blížící se školní rok nás vyhnal do Hradiště na nákupy. Pět hodin jsme běhali po obchodech, zkoušeli přezůvky, trička, kalhoty a nakupovali další nezbytnosti. Utratili jsme hrůzu peněz. Doma jsme nákup vybalili z tašek a na koberci roztřídili. Každý z nás měl před sebou hromádku se svými věcmi, uprostřed byly předměty určené pro celou rodinu a pro Boha (šlo o barevné papíry na nástěnku). Zkrátka přehledka Boží hojnosti. A taky ten správný čas k modlitbě.

„Děti, teď společně poděkujeme Bohu za dnešní nákupy. Podívejte se, co všechno máte před sebou. Ještě sice musíme přikoupit nějaké ponožky a punčocháčky, ale to už je k dostání i v Boršicích. Jsme od Boha obdarování úplným bohatstvím. Bůh dnes vedl naše kroky, chránil nás a dal nám peníze na všechno, co potřebujeme. Takže můžeme začít Bohu děkovat...“

První, kdo měl nitro naplněné vděčností, byla Věruška:

„Pane Bože, děkuju Ti za to, že se mně koupí ještě nějaké další nové věci. Amen.“

Ať nikoho nepostraší!

Povídali jsme si s dětmi o tom, jak Pán Ježíš uzdravil ochrnutého (Lk 5, 17-26). Na závěr biblické chvílky vždycky ještě téma zpracujeme výtvarnou, pohybovou či hudební formou. Tentokrát jsme kreslili obličej uzdraveného za daných pravidel: každý z nás nakreslí jen jednu čáru, pak předá kresbu dalšímu a bude čekat, až na něj přijde řada. Petřík nakreslil obrys hlavy, Věruška pusu („Určitě se doširoka usmíval, když ho Pán Ježíš uzdravil.“), Kubík oko, já ucho, Petřík druhé oko ...

Když byla celá kresba hotová, Petřík se na našeho uzdraveného kriticky zadíval a prohodil:

„Teda ten vypadá! Vždyť by se ho každý lekl! ... Vůbec se nedivím, že mu Pán Ježíš řekl: Vezmi si své lože a jdi domů.“

Věra Hanáková

Kapitola 7

Odjinud

7.1 Co také koluje na internetu...

Na počátku pokryl Bůh zemi brokolicí, květákem, špenátem a zelenou i žlutou i červenou zeleninou všeho druhu, aby muž a žena mohli žít dlouho a zdravě.

A satan jim ukázal Algidu a Rafaelo a zeptal se: "Ještě pár horkých višňů k té zmrzlině?"

A muž odpověděl: „Ano, rád,“ a žena poznamenala: "Mně prosím ještě horkou vafli se šlehačkou."

A tak každý nabral 5 kilo.

A Bůh stvořil jogurt, aby si žena mohla uchovat figuru, která se muži tolik líbila.

A satan vytvořil z pšenice bílou mouku a z řepy cukr a zkombinoval je.

A žena změnila svou konfekční velikost z 38 na 46.

I řekl Hospodin: „Zkuste můj čerstvý okurkový salát.“

A ďábel k tomu připravil dressing a česnekový toast jako přílohu.

A mužové a ženy si povolili pásy o jednu díрку.

Bůh ale vyhlásil: "Dal jsem vám přece čerstvou zeleninu a olivový olej na ni!"

A satan ukázal na malé briošky a Camembert, humrové chlebíčky a kuřecí prsíčka na másle, k čemuž bylo již třeba druhého talíře.

A hladina cholesterolu lidstva stoupala k nebesům.

Tak Hospodin stvořil běžecké boty, aby jeho děti ztratily nějaké to kilo.

A satan jim poskytl kabelovou televizi s dálkovým ovládáním, aby se člověk nemusel obtěžovat s přepínáním.

A mužové a ženy se smáli a plakali před blikající obrazovkou.

Nato Bůh stvořil brambory s nízkým obsahem tuku a bohaté na draslík a další cenné látky.

A satan odstranil zdravou slupku a vnitřek rozdělil na plátky, které pak smažil ve zvířecím tuku a poprášil spoustou soli.

A člověku přibývala další kila.

Pak Hospodin připomněl lidem libové maso (nemá tolik kalorií a přitom zasytí).

A ďábel lidem ukázal McDonalds a Cheeseburger za 99 centů. A tam se

Lucifer zeptal: „Hranolky?“

A člověk odpověděl: „Extra velkou porci s majonézou!“

A čert řekl: „Tak to má být.“

A člověk utrpěl srdeční infarkt.

Bůh si povzdychl a stvořil čtyřnásobný bypas.

A satan vynalezl státní zdravotní pojištění.

Pavel Novosad

Kapitola 8

Co se chystá

8.1 Co se chystá

Pátek 6.října 18 hod. - modlitební shromáždění v malém sále

Pondělí 9.října 18:30 hod. - sál Reduty - kytarový koncert Rodrigo Rodriguez

Sobota 14.října - Praha - setkání účetních a pokladních sborů BJB

Neděle 22.října - návštěva korejského kazatele v našem sboru v UH

Sobota 4.listopadu 9 hod. - Vysoké Mýto - Rada zástupců sborů BJB

Neděle 5.listopadu - slavnost díkůvzdání v našem sboru v UH

8.2 Rodrigo přede dveřmi

Ne, že by tu už stál sám kytarista, ale jeho vystoupení ve velkém sále Reduty se kvapem blíží. Většina organizačních věcí je už zařízena a tak věřím, že se společně těšíme a modlíme za vystoupení bratra Rodrigua. Snad také přemýšlíte, koho ještě pozvat, vždyť je to příležitost, která se nebude hned tak opakovat. Kdy opět budeme mít možnost na vlastní oči vidět umělce světového formátu, který navíc při svém vystoupení vydává jasné svědectví o osobní víře v Pána Ježíše Krista?

Těším se, že až se společně sejdem v pondělí večer na koncertu, bude mezi námi také mnoho našich přátel, sousedů, příbuzných a lidí z Hradiště i okolí. Bratr Rodrigo Rodriguez nechce svým posluchačům zprostředko-

vat jen umělecký, ale i duchovní zážitek. K tomu se upíná moje očekávání, že v ten pondělní večer se bude v Uherském Hradišti hrát a mluvit k oslavě Boha otce a Pána Ježíše Krista.

Pavel Novosad

Kapitola 9

Závěrem

Chceme poděkovat těm, kteří přispěli do Sborečku i nám kteří se zasloužili o jeho vydání. Uvítáme vaše připomínky, nápady či příspěvky do dalších čísel.

9.1 Jak psát do Sborečku

„V ruce“

Do Sborečku můžete psát „v ruce“ a pak to dát Monice. My to přepíšeme. Nebojte se, pokud nemáte počítač, nám to dát v ruce. To přepsání nedá tolik práce a výsledek stojí za to.

Na počítači

Když píšete do Sborečku na počítači, ušetříte nám práci s přepsáním příspěvku. To je veliká pomoc. Pokud nám chcete ušetřit i další hodiny práce, tak vás prosíme, abyste dodržovali následující pravidla.

Co příspěvek to soubor – Každý příspěvek uložte jako samostatný soubor. Nezapomeňte na začátek textu napsat název příspěvku a na konec svůj podpis.

Odstavce – Zkuste rozdělit příspěvek na odstavce takovým způsobem, aby se dobře četl (Podívejte se do knížek, jak je to tam). Když je

odstavců moc nebo málo, příspěvek je nepřehledný. Když odstavce upravujeme my, můžeme změnit vyznění příspěvku.

Snažte se o správnou interpunkci – Když píšete text, nezapomeňte, že za interpunkční znaménko patří mezera (Příklad: Správně napsaná věta – *Byl krásný den. Běžel jsem na Štěrku.* Špatně napsaná věta – *Byl krásný den.Běžel jsem na Štěrku.*

Chci to psát ve Wordu – První se zamyslete, zda ho máte legálně. Pokud ano a jste zvyklí v něm psát texty, tak prosím, neformátujte text. Příspěvek pak uložte do souboru s příponou rtf.

Nechci to psát ve Wordu – Použijte například OpenOffice.org, který je zdarma. Můžete mi pak poslat příspěvek ve formátu sxw.

Tabulky – Nepište je, pokud nemusíte. Pokud ano, přijdte se zeptat, jak na to. Je to na delší vykládání.

Obrázky – Pokud chcete vložit do svého článku nějaký obrázek, tak ho pošlete ve formátu png v dostatečném rozlišení, aby byl použitelný pro tisk.

Nevíte-li jak na to – Zeptejte se mě nebo Moniky nebo někoho, kdo už toho napsal víc.

Kontakt na sbor

Dům J. A. Komenského (sbor ČCE)
 Jana Blahoslava 419,
 686 01 Uherské Hradiště
 email: starsovstvo@bjbuh.cz
 www: http://www.bjbuh.cz

Kontakt na kazatele

Pavel Novosad
 tel.: 602 196 696
 email: kazatel@bjbuh.cz

Pravidelná shromáždění

Bohoslužby v neděli od 14:00 hod.
 Modlitební setkání v pátek v 18:00

hod.

Skupinka v pondělí od 18:30 hod.

Redakční rada

Pavel Novosad
Monika Volfová
Kateřina Bučíková

Vydáno

dne 1.10.2006 Sborem Bratrské jednoty baptistů v Uherském Hradišti

Texty obsažené v tomto časopisu jsou chráněny autorským zákonem.

Je povoleno je šířit pouze s uvedením zdroje a autora.

9.2 Technické poznámky

Vysázeno programem $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ pomocí maker $\text{L}_{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}2_{\text{e}}$. Příspěvky byly upraveny editorem *ViMproved* a jako operační systém byl použit *GNU/Linux-Ubuntu Dapper Drake*.

Norbert Volf